

Zo werken kerken samen

De synode

Nederlandse
**Gereformeerde
Kerken**

Hoopvol onderweg
in Gods wereld

Je hoort bij een kerk in je woonplaats of daar niet ver vandaan, maar jullie kerk staat niet op zichzelf. Elke plaatselijke kerk, dus ook die van jou, is onderdeel van een regionaal en van een landelijk samenwerkingsverband van andere Nederlandse Gereformeerde Kerken (NGK).

Deze folder gaat vooral over de landelijke samenwerking: de synode, die eens in de drie jaar georganiseerd wordt.

De synode: wat is dat?

Samen weet én kun je meer dan alleen; dat geldt als alles goed gaat, maar ook als er moeilijke dingen gebeuren of als er vragen of problemen zijn waar je binnen je eigen kerk niet uitkomt. Op twee niveaus werkt jouw kerk samen met andere Nederlandse Gereformeerde Kerken.

Allereerst is er de samenwerking dichtbij, in de regionale vergadering, meestal kortweg regio genoemd. De NGK zijn opgedeeld in 28 regio's. Ongeveer tien kerken – soms iets meer, soms iets minder – vormen samen een regionale vergadering. Op www.ngk.nl kun je vinden bij welke regio jouw kerk is aangesloten.

Deze kerken houden elkaar een paar keer per jaar op de hoogte van hun wel en wee. Ze kunnen elkaar adviseren en zo nodig corrigeren, en afspreken om samen te werken in bijvoorbeeld het jeugdwerk.

Het tweede samenwerkingsverband is de synode. Dat is de landelijke vergadering die eens in de drie jaar gehouden wordt. Elke regionale vergadering stuurt twee afgevaardigden naar de synode. Indirect zijn op die manier alle kerken vertegenwoordigd. Een synode vergadert meestal zo'n tien tot twaalf keer, in een periode van een half tot driekwart jaar.

Jochem Bouma, afgevaardigd naar de Synode van Deventer vanuit de regio Eindhoven:

“Het is heel bijzonder om met heel verschillende mensen te ontdekken dat je veel deelt en dat je samen de diepte in kunt gaan. Wat me heel erg is bijgebleven, dat zijn de gesprekken die je hebt tijdens de maaltijden en in de avonden.”

Op de agenda van de synode staan altijd in ieder geval twee onderdelen: de bespreking van het werk van commissies en het maken van afspraken over kerkelijke instellingen. Daarnaast komen er vaak vragen aan de orde die door de kerken via de regionale vergadering aan de synode gesteld zijn.

De synode: wat gebeurt er?

Commissies

Commissies zijn met een bepaalde taak aan het werk gezet door de vorige synode. Ze verdiepen zich in wat er plaatselijk speelt, en in wat de kerken vragen en nodig hebben. Met hun werk willen ze de kerken van dienst zijn. Het kan zijn dat een commissie de opdracht heeft om een bepaald onderwerp te bestuderen en daarover advies uit te brengen, het kan ook een praktische of organisatorische opdracht zijn.

Een paar voorbeelden:

Commissie belijdende kerk

De NGK kennen belijdenisgeschriften. Die spreken uit wat de kern is van ons geloof. De huidige documenten zijn al eeuwenoud; hoe waardevol ook, ze dragen duidelijk het stempel van de tijd waarin ze zijn ontstaan.

In de afgelopen 30, 40 jaar is de plek die de belijdenisgeschriften innemen en de manier waarop kerken ermee omgaan veranderd. Er is daarom een commissie aan het werk die onderzoekt hoe het belijden van de kerk nieuw leven ingeblazen kan worden.

De Commissie dovenpastoraat werkt samen met het Interkerkelijk dovenpastoraat. Er zijn een aantal dovenpredikanten die dove en slechthorende gemeenteleden begeleiden.

De Commissie seksueel misbruik in kerkelijke relaties heeft als missie de veiligheid in de kerken te bevorderen. Er is nauwe samenwerking met het Meldpunt Misbruik.

Over het werk van deze en alle andere landelijke commissies van de NGK lees je meer op www.ngk.nl/commissies

Kerkelijke instellingen

Er zijn twee kerkelijke instellingen die geheel of gedeeltelijk verantwoording afleggen aan de synode. Dat zijn toerustingsorganisatie Kerkpunt en de Theologische Universiteit Utrecht. Kerkpunt rapporteert rechtstreeks aan de synode, die ook zijn budget vaststelt, en de TUU doet dat via haar Raad van Toezicht. De TUU wordt gedeeltelijk door de kerken gefinancierd.

Wil je meer weten over het werk van deze instellingen, klik dan op de logo's hiernaast.

Vragen die door kerken zijn gesteld

Het derde onderdeel van het synodewerk is het zoeken naar antwoorden op vragen die aan de synode gesteld zijn. Dat zijn vragen waar een plaatselijke kerk mee naar de regionale vergadering gegaan is. Die vond het vervolgens verstandig om de vraag door te spelen naar de synode. Twee voorbeelden van vragen die de Synode van Deventer geprobeerd heeft om te beantwoorden:

De eerste vraag lag er al een tijdje en ging over de ruimte die broers en zussen met een andere dan een heteroseksuele geaardheid die in een relatie samenleven mogen innemen in de kerk.

De andere vraag ging over mensen die als kind gedoopt zijn. Soms hebben zij op latere leeftijd het verlangen om binnen hun gemeente opnieuw gedoopt te worden. Deze vraag was naar de synode gestuurd vanuit de regio Alkmaar.

>>

Ds. Aliëtte Meerveld-Poortinga, afgevaardigd naar de Synode van Deventer vanuit de regio Assen:

“Er waren momenten dat het supermooi was om te zien wat er allemaal in de kerken gebeurt op allerlei vlakken en op allerlei niveaus. Het was heel leuk om mensen uit allerlei kerken en uit heel Nederland te ontmoeten en samen over mooie belangrijke dingen te spreken.”

Bij de beantwoording van deze en andere vragen is biddend luisteren naar Gods Woord altijd het uitgangspunt. Omdat de Bijbel geen pasklare antwoorden geeft op alle hedendaagse vragen, is er studie en gesprek nodig. Voor beide vragen is een commissie ingesteld die een Bijbels antwoord heeft geprobeerd te formuleren. Dat antwoord is in de vorm van een rapport aan de synode voorgelegd. Niet altijd zijn de afgevaardigden het eens over de antwoorden die een commissie presenteert. Dan wordt er over doorgesproken en zo nodig gestemd om een besluit te nemen.

Ds. Wim Schaaij, afgevaardigd naar de Synode van Deventer vanuit de regio Gorinchem.

“Ik heb de kerk in zijn breedte mogen leren kennen. Een kerk in Groningen, een kerk in Zeeland, een kerk in Utrecht. Allemaal verschillend. En tegelijkertijd, wat me echt van deze synode is bijgebleven: we denken niet overal hetzelfde over, ook op de synode niet, maar er is een gezamenlijk verlangen om elkaar te zoeken, om Jezus te dienen, om onder zijn heerschappij christen te zijn.”

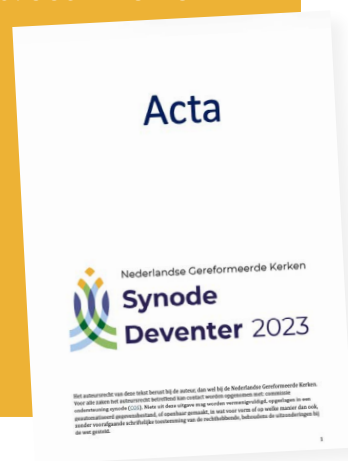

Na afloop van de synode

De synode is klaar met haar werk als alle commissies en instellingen hun werk hebben gepresenteerd en als die, als ze nog verder gaan met hun werk, een nieuwe opdracht en budget gekregen. Vragen die aan de synode gesteld zijn, zijn beantwoord, of er is een commissie aan het werk gezet om over beantwoording daarvan na te denken.

En dan? Dan is het tijd om de rollen weer om te draaien en de uitkomsten van het werk van de synode te presenteren aan de plaatselijke kerken, waar het allemaal begonnen is. De kerken - dus ook die van jou - kunnen dan hun winst doen met wat er op de synode gezegd en besloten is.

De Acta zijn het volledige verslag van alle werkzaamheden van de synode. Ze worden met een begeleidende brief naar alle kerken gestuurd. Jouw kerkenraad kan daarin dus lezen over het werk van de commissies en hoe de vragen vanuit de kerken beantwoord zijn. Het is eigenlijk een soort naslagwerk. Je vindt de Acta ook op www.ngk.nl.

Ds. Jelle Drijfhout, afgevaardigd naar de Synode van Deventer vanuit de regio Hattem-Zwolle:

“Ik vind het ook wel mooi om eens na te denken over het grotere plaatje. Welke kant gaan onze kerken op? Waar besteden we onze tijd en geld aan? Ik heb het ervaren als gemoedelijk verdiepend, ook zoekend naar wat goed is voor onze kerk en hoe we God kunnen dienen.”

Meer weten

Je kunt op allerlei manieren betrokken zijn bij de synode.

- Op ngk.nl/synode-van-best-2026 staat actuele informatie over de eerstvolgende synode.
- Synodevergaderingen worden gestreamd. Je kunt ze dus live of later volgen. [Kijk op de website.](#)
- De NGK hebben accounts op allerlei sociale mediaplatforms. Klik op de icons onderaan deze pagina.
- De afgevaardigden uit jouw regio – je kerkenraad weet wie dat zijn – vertellen je graag hoe het is/was om afgevaardigde te zijn.
- Je kunt zelf deelnemen aan de Synode van Best, als jouw regio tenminste nog geen nieuwe afgevaardigden heeft aangewezen. Vraag je kerkenraad ernaar.

DE EERST VOLGENDE SYNODE BEGINT
OP 3 OKTOBER 2026 IN BEST (NOORD-BRABANT)

